

Letnik IV.

v lažnjivi obleki.

Št. 11.

Izhaja po **dvakrat na mesec** v Ljubljani, kedar ga prebere in ne konfiscira policija. — Velja **celo leto** 3 gold., **pol leta** 1 gold. 50 kr. in **četrt leta** 80 kr. za vsacega brez ozira na stan, osebo in narodnost. — Posamezne številke se dobivajo, če jih kaj ostane, po 15 kr. v administraciji. Vredništvo in opravištvo (administracija) je na velikem trgu hiš. št. 3 v prvem nadstropju na ulice. Tam se sprejema denar.

Kdor ga bere in ga ni kupil, se bo, ako se zasači, ostro kaznoval.

„Sokol“ v Litiji.

„Če ni resnica, je pa laž“.
„Brencelj“.

Nedelja je bila in „Sokol“ se je peljal v Litijo. Res, da ni bila zaradi tega nedelja, ker se je „Sokol“ peljal v Litijo, tudi to se ne da dokazati, da bi ne bilo nedelje, ako bi se „Sokol“ ne bil peljal, timveč le šel, ali pa celo doma ostal; to pa je vendar gotovo, da bi „Sokola“ ne bilo v Litijo, ako bi ne bila nedelja ali vsaj kak zapovedan praznik, kajti „Sokol“ o delavnikih nima časa. Tedaj v kratkem: „Sokol“ se je peljal v nedeljo v Litijo.

Pridsemu v Litijo je bil slovesen sprejem. Gospod Schönwetter, na čelu nemčurskih uradnikov, kateri so bili oblečeni v belo-modro-rudeči deklinski obleki, je pričakoval društvo na kolodvoru, gromoviti živjoklici so doneli iz ust vsih nemčurjev itd. Na to stopi notar Trpin, prav lično kakor „festjungfrau“ oblečen, iz vrste in pozdravi v lepem slovenskem govoru drage mu goste. Videlo se je, da mu lepe besede kipijo iz srea, da je vnet za slovensko reč. Poštar litijski, majhna, toda huda krota, kateri je že pred bahal se, da bo „fige“ molil „Sokolom“, je to tudi storil, samo da jih je molil v žepu, da jih ni nihče videl.

Pri zajtrku in obedu so se vrstile mile pesmi, govori in napitnice. Prvo napitnico je napravil gospod Schönwetter slovanski vzajemnosti. Med drugimi je rekel, da on za slovanstvo noč in dan gori, da se je zaradi tega zavaroval zoper škodo ognja.

Gospod Trpin je rekel, da je naroden, „kakor sam hudič“. Za narod se dá vsaki hip vstreliti ali živnega odreti, naj le kdo poskusi. Ker so mu pa to vsi vrjeli, se ni vstrelil ali odrl, posebno, ker se je smod-

nik potreboval za možnarje, noži pa za pečenko. Vendar je dr. Zarniku dal besedo, da pri tem ostane, kar je rekel. Toraj bo, kedar bo treba koga za narod dreti, gospod Trpin vselej pripravljen za to.

Popoldne je šla vesela družba v Šmarten, kjer so ondotni gospod župnik in dekan radosti bili kar raz sebe. Ne vem prav, zakaj jim pravijo nekteri duhovniki „decanus rusticus“. Rekli so tudi, da plačajo vse stroške sokolovega potovanja od Litije do Šmartna. Slava takemu blagodarnežu.

V Šmartnu se je spravil „Sokol“, zvest svojemu poklicu, naravnost na keglišče, kjer je pokazal strmečemu ljudstvu, da 7 od prvega ni prav za prav nič, da jih toliko naredi kar pod nogo. Ker je bilo pa keglišče za vse premajhno, so nekteri peli, drugi plesali, tretji se prekucevali itd. Največ veselja in navdušenosti je zbudilo med ljudstvom nemško komandovanje pri telovadbah in prekucijah. Kaj tacega od „Sokolov“ res nihče ni pričakoval.

Na večer odrine „Sokol“ nazaj v Litijo in potem na kolodvor. Kdo popiše tužnost in žalovanje Schönwettera, Trpina in nju hlapca poštarja Vidmarja! Tulili so kakor volkovi, s solzami zmočili vse rute, kolikor so jih imeli — trikrat so poslali po nove — in na noben način jih ni bilo potolažiti. Silili so v Ljubljano, le težko jih je bilo prepričati, da je bolje, ako ostanejo doma in tako so ostali. „Sokol“ se potem odpelje in dospe v Ljubljano, ktere med tem še ni bil vrag vzela, in tako je bilo vsega konec.

Ne vsega. Iz Litije se piše, da omenjeni trije narodnjaki tako jokajo, da je že skoro vsa Litija pod vodo. —

Bog pomagaj!

Seja ljubljanskih modrijanov.

(Zanimiva občinska komedija.)

Predsednik Dežman: Gospoda moja! Opravil je toliko, da si noben občinski svetovalec ne more oddahniti. Mesto je v slabem stanu, od vseh krajev prihajajo pritožbe. Temu tlak ni po volji, drugemu premalo skrbimo za občno varnost, dasiravno stojita ali se sprehajata pred mojo hišo noč in dan dva policaja, tretji se pritoži, da mu to, četrti, da mu uno ni po volji. Da toraj vstrezamo po svoji slabi moči in svojem še slabšem umom tirjatvam meščanov, sem vas danes sklical, da se o tem posvetujemo. Želi kdo besede?

Podžupan Kaltenegger: Tudi meni je znano, da nam je skrbeti za blagor mesta. Po dolgem preišljevanji sem spoznal, da to najlaglje storimo, ako imenujemo častne meščane. Jaz tedaj predlagam, da podelimo častno meščanstvo svojemu vrlemu soborilcu z nezmernimi zaslugami gospodu dr. Suppppanu. (Se zgodi.)

Dr. Suppppan. Zahvalujem se za to čast in predlagam, da se podeli častno meščanstvo gospodu dr. Kalteneggerju. (Se zgodi.)

Pauer. Jaz pa predlagam častno meščanstvo dr. Kasmacherju s pudeljnom. (Se jima podeli.)

Dr. Kasmacher. Jaz predlagam za častno meščanstvo Šaferjevega Dolfita. (Se mu podeli.)

Šafarjev Dolfi. Jaz za profesorja Piskra. (Se mu podeli.)

(In tako dalje. Ko so vsi drug drugemu podelili častno meščanstvo, je seje konec in tako so tudi rešene vse želje in pritožbe pravih — ne častnih — meščanov.)

„Brencelj“ (v kotu). Na ta način bom prišel še jaz na vrsto. Blagor mestu, katero ima tak srenjski odbor!

Smešna dogodba iz Českega.

Kako nekteri briči in policaji med Slovani iščejo hudodelstev in hudodelnikov, kjer ni o njih ne duha ne sluha, kaže sledeča dogodba, ktera se je te dni v Pragi pred sodnijo končala.

Stojé trije sodelalci českich listov na ulici skupaj in nekaj pridno pišejo. Bil se je ravno Rieger vrnil iz Dunaja po propadi českich fundamentalnih člankov. Mnogo ljudstva je bilo prišlo čakati ga in navdušenost do njega bila je jako velika, kar je slavno policijsstvo strašno jezilo. Kjer je videl brič le dva človeka skupaj stati, jih je razpodil ali pa kar vplnil in zaprl. Taka policijska duša zagleda tudi naše tri pisarje. — „Narazen“, se zadere nad njimi, in ker se to brž ne zgodi, žene trojico k policiji. Potem nastane velika preiskava, zatoženi so zarad puntanja in razdražljivih klicev, toraj so morali vsesti se na zatožno klop v javni obravnavi.

Ta obravnavi pa je jasno pokazala, da se je slavni policaj takrat v sveti jezi strašno preneglil. — Vprašani, zakaj so upili: „Nevdajmo se!“ ko jim je policaj rekel, da naj se razidejo, odgovoré: „Pisali smo Riegerov govor, v katerem so bile one besede, za časnike, ker šestero ušes več sliši, kakor dvoje, da je bil govor bolj natančen“. — Sodniji se je ta odgovor tako naraven in resničen zdel, da jih ni obsodila in tako je bila sveta jeza policaja takrat že prenegla. „Brenceljnu“ pa se ta dogodba tako smešna zdi, da jo je moral povedati svojim bralcem.

Zakaseno iz Litije.

Neki Peter, pravijo mu tudi poštar, je rekel kmetu, kateri je nasajal maje za „Sokolovi“ izlet:

„Čemu neki take priprave? Saj pridejo iz Ljubljane sami šuštarji“.

„Ej, gospod“, ga zavrne kmet, „Boga prosite, da bi jih dosti prišlo. Vaši čevlji tako zmiraj vpijejo po njih“.

Kaj je na to Peter rekel, se ne najde nikjer zapisano.

* * *

Ravno tako je zabavljajal tudi nek uradnik, tako da so začele njegove poslušalce že ušesa boleti. Ko je bil dosti naklobasal, mu reče prost vaščan:

„Veste kaj, gospod, za vas bi bilo bolje, ako bi doma vrata in okna zapirali, da bi vam potem veter ne odnašal kolekov, ktere vam kmetje prinašajo, pa jih potem ne vidijo več“.

Na to se je gospod potuhnil, pravijo, da ga vselej v srce zbode, kedar kaj od kolekov sliši.

Pogovori.

Jože. Zakaj je imenoval dr. Kaltenegger zasluge gosp. dr. Suppppana neštevilne?

Jaka. Tega ne umeš?! Ker jih ne more nihče šteti.

Jože. Kako da ne?

Jaka. Čuj, ti bom povedal po domače. Reciva, da ti nimaš ne enega krajcarja v žepu; koliko denarja imaš?

Jože. Prismoda! Nič!

Jaka. Ni res! Toliko ga imaš, da ga ne more nihče šteti.

Jože. Aha, toraj brez števila, kakor dr. Suppppan za slug za mesto.

Jaka. Taka je.

* * *

Tine. Pri šentpeterski procesiji nisem videl ne enega rotovškega gospoda, pri frančiškanski pa jih je bilo troje. Kako je to?

Tone. Ti si mlad kršen, da še tega ne veš. Pri šentpeterskem fajmoštru ni potem obeda, pri Frančiškanih pa je.

Tine. A, toraj gredo rotovski gospodje tudi pri procesijah s trebuhom za kruhom.

Tone. Taka je.

Ponižen predlog.

Če ljubljanski mestni odborniki nimajo ničesar družega opraviti, kakor deliti častno meščanstvo, se jim priporočajo silno še sledeči:

Rotovski brič (Bettelvogt ali ljudsko: petelfuk) zarad mnogih njegovih zaslug, katerih ima gotovo več od Suppppana, kajti ta mož je bil že večkrat v službi slavnega magistrata čez prag vržen.

Krojač Riester zarad zaslug njegovega pesa.

Profesor Heinrich, zarad znanih zaslug.

Ljubljanski „pudelšerer“.

„Pepca“.

Janez Klobasa in več tacih, ki niso za drugo rabo.

Pavliha v Celji.

Naj vam povem, kako se mi je dalje v Celji godilo.

Ko so me tako sicer z lepo na ulice postavili — z grdo bi se ne dal, pri moji veri, čemu bi mi bili pa pesti —, si grem malo mesto ogledat. Slišal sem, da je Celje zadnja nemška stražnica, zato sem bil pripravljen, tudi nemški se odrežati, če bi bilo treba. Res, napisi so vsi nemški nad štacunami, se reče, slovensko-nemški, imena so namreč slo-

venska, pa po nemški spačena. Drugo je pa vse kakor v Ljubljani, le natakariji po krčmah nemški govoré. Za ljubljanske Osmer-Kavce se ni nihče več zmenil, zato so jo potegnili kar v Laško. Tudi jaz sem si mislil, kaj boš dalje po Celji pohajkoval, in se odpeljem ž njimi vred v Laško, ker mi ta kraj še ni bil znan. Pokusiti sem tudi hotel tisto imenitno vino, katero raste v okolici in kateri je tako močan, da je za tri možake (po nemški: Dreimännerwein), zato, ker morata dva tistega držati, ki ga pije.

Ko se pripeljemo v Laško, nastane sopet strašen hrup; kakih 5 do 6 ondotnih „fajerbêrov“ je kričalo iz več ko 1000 ust: Hoch! Gutschlauch itd. Ko smo iz vozov stopili, nas je bilo kakih 15, in to ponosno krdelo, korači v trg; taka rajda nas je bila, da procesije ni hotelo nikdar konec biti.

Pridši v trg zagledajo mene in od rajde do rajde se sliši glas: „Janjčani! Janjčani!“

Na to se razleti druhal, kakor bi trenil in se zgubi po pivarnah, kakor miši po luknjah, kedar zagledajo mačko. Jaz se smejem tej korajži na vso moč in kričim za njimi: „Ej, ne bodite zajci, saj vam jaz nič nočem!“ Pa me menda niso slišali ali pa mojim besedam niso vrjeli; v kratkem je bilo zopet vse tiho.

Jaz ne pijem piva, jaz sem le za vino; tedaj stopim v neko krčmo in rečem prinesiti polič vina.

„Kterega?“ me vpraša krčmar sam.

„I no, tistega, ki se pri vas prideluje in ki je tako močan, da ga morajo trije piti. Bom videl, če ga bom jaz sam spravil pod kapo.“

Da bi vi videli, kako me je na to krčmar pogledal.

„Ali ste prišli z Ljubljančani sem zabavljat?“ se zadere nad mano. „Sram vas bodi, da ste kmet in vender nemškutar.“

„Kdo pravi, da sem jaz nemškutar?“ se odrežem jaz, stopim na noge in zagrabil marelo. „Kaj tacega bi nikomur ne svetoval. Prišel sem le vaše vino pokušat. Ali ga bom dobil ali ne?“

„O boste ga, boste, le malo počakajte!“

Po teh besedah zgine krčmar in se vrne kmalu z dvema hlapcema, ktera se pri vratih nastavita. On sam postavi polič vina pred mene na mizo in reče:

„Tu je vino za tri može! Ker pa ne verjamem, da bi ga vi sami mogli piti, sem pripeljal seboj kar dva hlapca, ktera vam bosta pomagala. Alo“, se obrne k hlapcema, „pomagajta mu!“

Hrusta se kakor blisk spustita v mene in v istem hipu sem ležal z marelo vred pred hišo.

„Poznate li zdaj to vino?“ se mi posmehuje krčmar med vrati.

Meni jeza kar kosti tare. Skočim kviško, zgrabim marelo in — grem mirno svojo pot. Kaj sem hotel? Če bi se bil jel s krčmarjem in njegovima hlapcema pretepati, kdo bi mi bil pomagal? Krenem toraj v drugo gostilnico in pijem polič dobre kapljice, potem se odpeljem s prvim vlakom, ki je v Laško prižvižgal. Z mano vred se je peljalo nekaj ljubljanske druhal, ravno toliko jo je bilo, da je pri vsakem oknu eden iz voza gledal, tako da se je videlo, kakor bi jih bilo poln voz.

Druzega nisem nič doživel, le toliko še povem, da v Celje in Laško ne bom šel kmalu.

Nespodobno.

Očka Jurče bere popis neke čitalniške veselice, v katerem je sledeči stavek:

„Gospodičino M. smo slišali piano igrati.“

Očka odloži pri teh besedah očali, vrže časnik pod mizo in renči:

„No, to je pa vendar preveč! Če se že možki napije, mu ni ravno vselej zameriti; od gospodičine je pa to res nespodobno. Potlej so pa še ti poročevalci tako nesramni, da po vsem svetu raztrobijjo, da je gospodična M. pijana igrala. No, to morajo biti lepa zbirališča, te slovenske čitalnice, kjer se še ženstvo opije! To je res nespodobno.“

Pismo iz Kostanjevice.

Ljubi „Brencelj“!

Dobro blago znaš dobro oddajati, to se vidi ob vseh volitvah, ko priporočuješ poslance. Priporoči še to blago, ki ti zdaj popišem! — Vidiš, to blago ni dekle, ker je že bilo mati; pa tudi mati ne, ker nima ga otročička, ki bi jo tako imenoval. Vdova je, ker je umrlo tisto, kar si je izbralo za moža; pa tudi vdova ni, ker še nikdar ni bilo poročeno. Ali ni to čudno blago? Ker se temu blagu nobeno ime ne prilega, imenujmo ga: klepetulja.

Kdor bi rad to snubil, naj le pride v naše mesto k županu; ta mu gotovo pové, kdo da je tista čudovita stvar. Ženin pa mora biti nemčur in liberalec, ako ga je volja v miru živeti. Nemčurske cape, le skup!

Da si mi „Brencelj“ pozdravljen!

Muha Kostanjeviška.

V Kostanjevici, meseca junija 1872.

Sumljiva zahvala.

Ljubljanski hišni gospodar, kteremu se je bil vnel dimnik, ki so ga prišli fajerbêri, kakor navadno, prepozno gasit, se je zahvalil tej straži javno v listih. Konec te zahvale se glasi:

„Zahvalujem se slavni ognjeni straži posebno še zato, ker je tuje blago pri miru pustila.“

Kaj zlodja? Se mora ljubljanski ognjeni straži zahvaliti, ako je tako dobra in prijazna, da tuje blago pri miru pusti? Ali navadno ni „tako prijazna?“

Pri volitvah na Hrvaškem.

„Brencelj“. Oha, prijatelj, kam se ti mudi, da hočeš teči po zobeh?

Mazarón. Téremte, báratom, so me vrgli vén iz sobe. Prókleti Hrvat! Isten!

„Brencelj“. Zakaj si jim silil svoje „figure“? Saj veš, da ne marajo Hrvatje za-nje. Prav se ti godi! Prodajaj svoje kandidate domá, te ne bodo čez prag suvali. Glej, pri nas doma se Dežmancem tako godi, kakor na Hrvaškem tebi. Za sitneže ljudje nikjer ne marajo. Zdaj si res grdo padel.

Modrovanje.

Nekteri trdijo, da Bog, ko je stvaril svet, pesnikom in pisateljem ni odločil na svetu nikakoršnega prostora.

Čemu bi bil pa potem Žabjek?

„Brencelj“.

Zastavica.

Od zgor sem siv, od spod rudeč,
Za blagor naroda goreč;
V domačem taboru zorim,
Pa vedno nemški govorim.
Slovenski rad oblačim se,
Pa vendar nemški pačim se.

Rešitev: „Sokol.“

Nerazumljivi napisi.*)

Na štacunskih vratih gospoda Luckmanna, nemškutarja in trgovca v Ljubljani, se bere sledeči napis:

Prodaja vsakega roda specerij- materjalovi krask otličnih vin v butiljkah po umirjeni ceni.

Stavim glavo, da tega napisa nihče ne razume. Tako morda Turki pišejo slovenski.

*) Pod tem naslovom prinaša „Brencelj“ nerazumljive ali vsaj zanimive slovenske napise, ter prosi svoje prijatelje, da bi mu jih naznanili, če jih kaj zvedó.

„Brencelj“ piše:

Gosp. J. V. v L. Hvala za poslano. Kolikor mogoče, bom porabil prihodnjíc. „Latinski“ rebus sem že bral v „Fliegende Blätter“. Jako me veseli Vaše in drugih sočutje. Na Žabjek še ne grem, dokler se bom mogel braniti. Pa saj Žabjek ni pekel, komaj vice.

Gosp. J. D. v B. Prejel. Srčna hvala. Opombo si bom zapomnil, pa saj ne boste hudi, če bi jo pozabil, ka-li? Kar nazaj me brcnite, bom že našel dom.

Muhi kostanjevski. Prosim! Vse drugo se bo zgodilo po Tvoji želji, sestra.

Gosp. Fr. O. na P. G. „Rešpehtarjova kuharca“ bo že povedala, kdaj gredo „Brencelj“ na Žabjek. Zdaj jim še ni sile. Potlej bo že ona vse vrihtala. Adijo!

Tisti gg. naročniki, kateri še letošnje ali celó lanske zaostale naročnine niso poslali, dobojo današnji list z modro (plavo) ali rudečo zavitko. To naj jim pomeni, da „Brencelj“ trka na vrata.